

Narendra Modi đã làm gì để hạn chế COVID lây lan ở Ấn Độ?

Narendra Modi đã tạo ra một khuôn mẫu ra quyết định hứa ích cho các trường hợp khác.

Sự việc lây nhiễm COVID-19 khá nghiêm trọng của tổng thống Mỹ Donald Trump đã khiến toàn cầu chú ý thêm về loại virus corona và cách các quốc gia đối phó với đại dịch đã bùng phát trên toàn thế giới kể từ đầu năm nay. Trọng tâm của cuộc tranh luận về cơ bản là hai câu hỏi: Thứ nhất, liệu các biện pháp do chính phủ các nước thực hiện có hiệu quả trong việc ngăn chặn sự lây lan của vi rút hay không và thứ hai, tác động của các biện pháp này đối với nền kinh tế của đất nước là gì?

Bất kỳ nỗ lực nào để trả lời một câu hỏi như vậy với mục đích đánh giá một mô hình dùng để nhân rộng cũng phải dựa vào các tham số sau: Thứ nhất, cho dù đất nước có tự do và dân chủ hay không, đối với các biện pháp toàn thể được các chế độ chuyên quyền áp dụng thì chúng thực sự không phải là mô hình có thể áp dụng cho phần còn lại của thế giới. Thứ hai, quốc gia đó có đủ lớn cả về dân số và diện tích hay không. Cuối cùng, quốc gia đó có liên kết toàn cầu và đa dạng hay không. Với những quốc gia tương đối xa xôi với lưu lượng giao thông toàn cầu ít ỏi, họ có thể đã tự cô lập mình theo một cách mà phần còn lại của thế giới không thể ứng dụng được.

Với những cảnh báo này, chúng ta hãy nhìn vào kết quả hoạt động của Ấn Độ và đánh giá xem liệu Ấn Độ có đưa ra một hình mẫu hay không?

Tính đến ngày 6 tháng 10 năm 2020, trang web worldometers.info báo cáo tổng số ca bệnh ở Ấn Độ là 6,68 triệu và tổng số ca tử vong là 103.600. Điều này đưa Ấn Độ trở thành quốc gia bị nhiễm bệnh nhiều thứ hai, chỉ sau Mỹ và thứ ba trong danh sách có nhiều ca tử vong nhất, sau Mỹ và Brazil. Vì vậy, chúng ta có nên dừng lại ở đây và tuyên bố Ấn Độ là một trường hợp thất bại? Hay còn nhiều thứ khác trong câu chuyện?

Hãy xem xét một dữ liệu khác. Tổng dân số kết hợp của 15 quốc gia bị nhiễm bệnh nặng nhất (trừ Ấn Độ) tính đến ngày 6 tháng 10, là 1,49 tỷ người. Dân số của Ấn Độ cũng tương đương với 1,38 tỷ người. Nhưng dữ liệu tổng hợp của 15 quốc gia bị nhiễm bệnh nhiều nhất so với Ấn Độ như thế nào? Có 21,4 triệu ca nhiễm và số ca tử vong là 721,598 trong 15 nước này. Còn với Ấn Độ thì con số tương đương là 6,68 triệu và 103.600. Tổng số ca mắc trên một triệu người ở 15 quốc gia kia là 14.316 trong khi ở Ấn Độ chỉ là 4.830. Đối với tổng số ca tử vong, con số tương đương là 481,8 và 75. Và 15 nước kia bao gồm Mỹ, Anh, Pháp và Tây Ban Nha - tất cả các quốc gia có hệ thống y tế tiên tiến hơn nhiều so với Ấn Độ!

So sánh Ấn Độ với thế giới

Chúng ta hãy xem xét một tập dữ liệu khác dựa trên thời điểm các quốc gia lần đầu tiên đạt đến chỉ số cao nhất trong Chỉ số Chuỗi phản ứng của Chính phủ với COVID-19 của Đại học Oxford.

Vào ngày 21 tháng 3, khi Hoa Kỳ lần đầu tiên đạt được điểm số cao nhất (72,69), đã có 16,24 ca nhiễm COVID trên 1 triệu người được ghi lại hàng ngày.

Vào ngày 26 tháng 3, Vương quốc Anh (75,93) đã có 21,39 ca nhiễm COVID trên 1 triệu người được ghi lại hàng ngày, 2,74 ca tử vong hàng ngày trên một triệu dân số và 10,22 tổng số ca tử vong do COVID trên một triệu dân số.

Vào ngày 30 tháng 3, Tây Ban Nha (85,19) đã có 123,33 ca nhiễm COVID trên 1 triệu người được ghi lại hàng ngày, 17,92 ca tử vong hàng ngày trên một triệu dân số và 139,62 ca tử vong do COVID tổng số trên một triệu dân số.

Tương tự, vào ngày 12 tháng 4, Ý (93,52) đã có 77,64 ca nhiễm COVID trên 1 triệu người được ghi lại hàng ngày, 10 ca tử vong hàng ngày trên một triệu dân số và 322 ca tử vong do COVID tổng số trên một triệu dân số.

Vào ngày 6 tháng 5, Brazil (81,02) đã có 32, ca nhiễm COVID trên 1 triệu người được ghi lại hàng ngày, 2,82 ca tử vong hàng ngày trên một triệu dân số và 37,27 tổng số ca tử vong do COVID trên một triệu dân số.

Ngược lại với tất cả các ví dụ này, khi Ấn Độ lần đầu tiên đạt được điểm số cao nhất (100%) trên Chỉ số Chuỗi ngày 25 tháng 3, nước này chỉ có 0,04 ca nhiễm COVID trên 1 triệu người được ghi lại hàng ngày, 0 trường hợp tử vong hàng ngày trên một triệu dân số và ít hơn 0,01 tổng COVID tử vong trên một triệu dân số.

Kết quả của việc ra quyết định phi thường nhanh chóng này của Ấn Độ là gì?

Tính đến ngày 6 tháng 10, Vương quốc Anh có tổng số 7,584 ca trên một triệu dân, Tây Ban Nha là 18,239, Ý là 5,420, Brazil là 23,138 và Hoa Kỳ là 23,135, so với con số 4.830 tổng số ca trên một triệu dân số của Ấn Độ. Tương tự, về số ca tử vong do COVID, tính đến ngày 6 tháng 10, Vương quốc Anh có 623 tổng ca tử vong trên một triệu dân, Tây Ban Nha là 689, Ý là 596, Brazil là 689 và Mỹ là 648, trái ngược với tổng số tử vong của Ấn Độ chỉ có 75 trên một triệu dân.

Dân số và diện tích của Ấn Độ

Hãy xem tập dữ liệu thứ ba. Với tổng dân số gần như tương đương, châu Âu (740 triệu) và Bắc Mỹ (540 triệu) lại có đến 14,6 triệu ca mắc và 542.311 ca tử vong mặc dù có hệ thống y tế mạnh hơn nhiều. Trong khi đó Ấn Độ chỉ có 6,68 triệu ca nhiễm và 103.600 ca tử vong.

Hãy xem xét Thụy Điển, quốc gia đã áp dụng một mô hình khác với phần lớn thế giới dân chủ - không phong tỏa và phụ thuộc nhiều hơn vào miễn dịch cộng đồng. Thụy Điển có 5.895 ca tử vong do COVID, tức là 584 ca tử vong trên một triệu dân. Nếu áp dụng tỉ lệ này cho dân số của Ấn Độ, nó sẽ bằng 805.920 người chết. Điều này xảy ra bất chấp việc Thụy Điển giàu gấp 30 lần Ấn Độ và có mật độ dân số thấp hơn nhiều. Đó là quốc gia có một trong những hệ thống chăm sóc sức khỏe cộng đồng tốt nhất trên thế giới và người dân có nhận thức cao.

Vì vậy, câu hỏi đặt ra là, Ấn Độ đã làm gì đúng để giữ số ca nhiễm và quan trọng hơn là số ca tử vong trên một triệu dân thấp hơn đáng kể so với các nước khác, mặc dù Ấn Độ có mật độ dân số lớn hơn nhiều so với các quốc gia giàu có hơn như Châu Âu và Hoa Kỳ và hệ thống y tế tương đối yếu hơn?

Thứ nhất, Ấn Độ là một trong những nước phản ứng nhanh nhất ở cấp chính phủ và thể chế. Trung Quốc đã thông báo cho thế giới vào ngày 7 tháng 1 về virus Vũ Hán. Ấn Độ đã có một cuộc họp sứ mệnh vào ngày 8 tháng 1 và bắt đầu sàng lọc hành khách từ ngày 17 tháng 1. Ấn Độ là một trong những quốc gia đầu tiên trên thế giới làm như vậy. Ca nhiễm đầu tiên ở Ấn Độ được phát hiện vào ngày 30 tháng 1 và các biện pháp ngăn chặn, sàng lọc tích cực đã được tiến hành ngay sau đó. Mặt khác Ấn Độ là một trong những nước đầu tiên giới thiệu xét nghiệm Kháng nguyên nhanh cùng với xét nghiệm RT-PCR. Ban đầu, Ấn Độ bị chỉ trích vì chiến lược này nhưng giờ chính WHO đã áp dụng mô hình này và quảng bá nó ra toàn thế giới. Tương tự, nhiều nơi ở Ấn Độ bắt buộc phải đeo khẩu trang vào tháng 4, bản thân ông Modi cũng đeo khẩu trang ở nơi công cộng từ đầu tháng 4, trong khi WHO chờ đến tháng 6 mới giới thiệu nó trên toàn thế giới.

Phong tỏa toàn quốc một cách quyết liệt

Thứ hai, Ấn Độ thiết lập khuôn mẫu bằng cách áp đặt chế độ phong tỏa toàn quốc kiên quyết và dứt khoát ở giai đoạn rất sớm khi virus vừa lây lan. Khi Ấn Độ áp đặt lệnh cấm hoàn toàn vào ngày 24 tháng 3, số ca nhiễm chỉ có khoảng 500 ca trên toàn quốc. Ấn Độ có thể chờ đợi hoặc trì hoãn việc áp đặt phong tỏa và có nguy cơ đi theo con đường của Châu Âu hoặc Hoa Kỳ. Vào thời điểm phong tỏa vào tuần thứ ba của tháng 3, Ấn Độ vừa bước vào giai đoạn tăng nhanh. Tốc độ gia tăng số ca mắc mới đã tăng từ 10,9% lên 19,6% chỉ trong một tuần và thời gian tăng gấp đôi chỉ hơn 3 ngày. Đó là khi Thủ tướng Narendra Modi đưa ra quyết định áp đặt lệnh phong tỏa toàn quốc, điều mà cho đến lúc đó chưa có quốc gia nào thực hiện sớm như vậy. Quyết định này đã thay đổi quỹ đạo của Ấn Độ. Tính đến hôm nay, tỷ lệ tăng gấp đôi ở Ấn Độ là 51,4 ngày. Theo các ước tính khác nhau, việc đóng cửa đã ngăn chặn được khoảng 2 triệu ca nhiễm và 60.000 ca tử vong được dự báo sẽ tự xảy ra vào tháng 5. Nếu điều đó xảy ra, những con số tăng trưởng tích lũy cho đến nay về quy mô dân số của Ấn Độ sẽ rất thảm khốc.

Theo một bài báo gần đây được xuất bản trên tạp chí Khoa học có uy tín toàn cầu, $R_t = \text{Số sinh sản hiệu quả tức là số lần tiếp xúc mà một trường hợp dương tính sẽ lây nhiễm}$, là 4 đến 5 người trước khi phong tỏa ở hai bang (Tamil Nadu và Andhra Pradesh) nơi nghiên cứu đã được thực hiện. Nhưng sau khi phong tỏa chỉ số này đã giảm đáng kể, và bất chấp những biến động, cuối cùng tỷ lệ này chỉ dao động từ 1 đến 1,5 ($R_t = 1-1,5$). Do đó, sự lây lan của nhiễm COVID-19 đã bị giáng một đòn vĩnh viễn trong quá trình phong tỏa.

Thứ ba, Thủ tướng Modi đã xây dựng một mô hình quốc gia và tự nguyện tuân thủ có sự tham gia. Việc thay đổi hành vi cần thiết để đối phó với đại dịch, ở quy mô dân số lớn như vậy trong một xã hội dân chủ là không hề dễ dàng. Modi hiểu rằng nó chỉ có thể được thực hiện thông qua một mô hình có sự tham gia. Từ lệnh giới nghiêm của người dân trước khi phong tỏa đến các bài phát biểu toàn quốc và việc Modi tự đeo khẩu trang trong tất cả các lần xuất hiện trước công chúng - khuôn mẫu lãnh đạo có trách nhiệm được đặt ở chính cấp điều hành cao nhất.

Tỉ lệ tử vong rất thấp

Thứ tư, việc phong tỏa không hề bị lãng phí mà được tận dụng để xây dựng năng lực. Ví dụ, Ấn Độ trước khi phong tỏa không sản xuất bộ dụng cụ bảo hộ ý tế cá nhân (PPE) - mọi thứ đều được nhập khẩu. Ngày nay, Ấn Độ sản xuất gần nửa triệu bộ dụng cụ PPE mỗi ngày! Tính đến ngày hôm nay, có gần 1,5 triệu giường cách ly chuyên dụng, gần 250.000 giường hỗ trợ oxy và hơn 60.000 giường ICU. Vào tháng 1 năm 2020, Ấn Độ chỉ có một phòng xét nghiệm. Ngày nay Ấn Độ có 1869 phòng xét nghiệm. Vào tháng 1 năm 2020, công suất xét nghiệm mỗi ngày là dưới 500. Ngày nay, con số này là 1,5 triệu xét nghiệm mỗi ngày! Chính việc tăng cường cơ sở vật chất trong thời gian đóng cửa đã khiến các cơ sở bệnh viện không bị quá tải khi phong tỏa được nói lỏng và khiến số người chết của Ấn Độ tương đối thấp so với các nước tương đương.

Thứ năm, Ấn Độ đã hẹn giờ cho quá trình dỡ phong tỏa một cách vừa phải. Quý đầu tiên trong năm tài chính của Ấn Độ (tháng 4 đến tháng 6 năm 2020) đã trôi qua trong đình trệ như hầu hết các quốc gia khác. Tuy nhiên dữ liệu mới nhất trong tháng 9 cho thấy sự phục hồi mạnh mẽ và phổ biến hơn nhiều so với những gì bất kỳ ai tưởng tượng trước đây. PMI sản xuất ở mức 56,8, cao nhất sau năm 2012! Xuất khẩu trong tháng 9 tăng 5,27% YoY; Vận chuyển hàng hóa đường sắt ở mức 102,12 tấn, tăng 15% so với cùng kỳ năm ngoái và cao nhất từ trước đến nay; Doanh số bán xăng trở lại mức tháng 1 năm 2020; nhu cầu điện tăng 4,6% YoY; Các bộ sưu tập GST gần như trở lại thời kỳ trước COVID; Nhà sản xuất ô tô lớn nhất Ấn Độ (Maruti) đã có doanh số bán hàng tăng 30,8% so với cùng kỳ năm ngoái trong khi nhà sản xuất xe hai bánh lớn nhất của Ấn Độ đăng ký doanh số bán hàng tăng 16,9% so với cùng kỳ năm ngoái.

Thị trường tiêu chuẩn bất động sản của Maharashtra ghi nhận xu hướng tương tự. Đăng ký bất động sản trung bình hàng ngày là cao nhất vào tháng 9 năm 2020 sau tháng 5 năm 2019! Hóa đơn E-Way được tạo ra trong tháng 9 là cao nhất từ trước đến nay, cũng cho thấy giao thông đường bộ lành mạnh.

Điều này có nghĩa là trong khi nhiều quốc gia vẫn chưa giải quyết được việc lựa chọn bảo vệ tính mạng người dân hay sinh kế ở bất kỳ mức độ chắc chắn nào thì Ấn Độ nói chung đã làm tốt hơn ở cả hai. Mô hình “Jaan Bhi, Jahaan Bhi” (cuộc sống cũng như sinh kế) của Ấn Độ chứng kiến

một trong những phong tỏa sớm và nghiêm ngặt nhất nhằm phá vỡ đợt lây nhiễm ban đầu, trong khi nền kinh tế cũng đang trên đà phục hồi sớm hơn nhiều so với dự đoán.

Thủ tướng Narendra Modi đã phải đưa ra một số lời kêu gọi rất khó khăn vào nhiều thời điểm khác nhau trong suốt thời gian đại dịch vẫn đang diễn ra. Cho đến nay, ông đã thành danh và đối với một quốc gia đa dạng và quy mô như Ấn Độ, Modi đã tạo ra một khuôn mẫu ra quyết định có thể đóng vai trò là một mô hình hữu ích cho thế giới dân chủ.